

รายงานการประชุมคณะมนตรีที่ปรึกษาของสมาชิกรัฐสภาอาเซียนว่าด้วยยาเสพติดอันตราย ครั้งที่ ๓

(The 3rd Meeting of AIPA Advisory Council on Dangerous Drugs)

ในวันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

การประชุมทางไกลด้วยระบบออนไลน์

ณ ห้องประชุมสำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ชั้น ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา

การประชุมคณะมนตรีที่ปรึกษาของสมาชิกรัฐสภาอาเซียนว่าด้วยยาเสพติดอันตราย ครั้งที่ ๓ เป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยรัฐสภาประเทศเวียดนามเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ ในวันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๘.๓๐-๑๒.๓๐ นาฬิกา โดยการประชุมจัดขึ้น ณ ห้องประชุมสำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ชั้น ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา

นายเจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ทำหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย (กลาง)

นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชาย) และนายอนาวิต รัตนสถาพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขวา) ในฐานะผู้แทนรัฐสภาไทย พันตำรวจโท ไพศิษฐ์ สังคหะพงศ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ในฐานะที่ปรึกษาคณะผู้แทนรัฐสภาไทย (ซ้ายมุม) และนางสาวสิริมา ศุภลักษณ์ นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ สำนักการต่างประเทศ สำนักงาน ป.ป.ส. (ขวามุม)

องค์ประกอบของคณะผู้แทนรัฐสภาไทยที่เข้าร่วมการประชุมฯ ได้แก่

๑. นายเจตน์ ศิรธรานนท์	สมาชิกวุฒิสภา หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย
๒. นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนรัฐสภาไทย
๓. นายอนาวิต รัตนสถาพร	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนรัฐสภาไทย
๔. พันตำรวจโท ไพศิษฐ์ สังคหะพงศ์	รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ที่ปรึกษาคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

๕. นางสาวอิศราพร พร้อมเพรียงพันธุ์ นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานสมัชชารัฐสภาอาเซียน
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
เลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย
๖. นายภราดร อารวรรณ นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานสมัชชารัฐสภาอาเซียน
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
ผู้ช่วยเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย
๗. นางสาวจิราพรณ จักรแก้ว นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ
กลุ่มงานสมัชชารัฐสภาอาเซียน
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
ผู้ช่วยเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

ในการประชุมครั้งนี้ มีผู้แทนจากประเทศสมาชิก AIPA เข้าร่วมการประชุมฯ จำนวน ๙ ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สำหรับประเทศสิงคโปร์ไม่ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม เนื่องจากอยู่ระหว่างการยุบสภา

นายเจตน์ ศิริธรรณท์ สมาชิกวุฒิสภา ทำหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ผู้แทนรัฐสภาไทย

นายอนาวิล รัตนสถาพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ผู้แทนรัฐสภาไทย

ในช่วงพิธีเปิดการประชุม นางเหงียน ทูย อัน (Hon. Madam Nguyen Thuy Anh) ประธานการประชุมกล่าวต้อนรับ มีใจความสำคัญเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่าง AIPA และ ASEAN เพื่อสร้างความมั่นคง ความมั่งคั่งและการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในภูมิภาค ต่อมา นางเหงียน ทิง วาน (Nguyen Tung Van) เลขาธิการ AIPA กล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุม โดยได้กล่าวขอบคุณประเทศเวียดนามที่จัดประชุมฯ แบบออนไลน์

ในช่วงที่เผชิญกับการระบาดของไวรัสสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19) ทั้งนี้ ประเด็นเรื่องยาเสพติดเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในภูมิภาค เพราะมีผลกระทบต่อสุขภาพของคนในภูมิภาคโดยรวม AIPA สนับสนุนให้อาเซียนเป็นประชาคมที่ปลอดยาเสพติด โดยให้ความสำคัญกับนโยบายด้านยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมการค้ายาเสพติดและการฟื้นฟูผู้ที่ติดยาเสพติด

บรรยากาศในห้องประชุมทางไกลแบบออนไลน์

สำหรับการประชุมในช่วงแรกเป็นการรับฟังการบรรยายของผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่

๑) นายอินซิง ซิม (Mr. Inshink Sim) ผู้เชี่ยวชาญจากสำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามยาเสพติดแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime: UNODC) มีเนื้อหาโดยสรุป คือ ปัจจุบันสถิติการผลิตและการลักลอบค้ายาเสพติดผิดกฎหมายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีมูลค่าสูงถึง ๗๑ ล้านล้านเหรียญสหรัฐ โดยปริมาณความต้องการส่วนใหญ่คือ สารเมทแอมเฟตามีน (methamphetamine) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับหกปีก่อนจะเห็นว่า มีความต้องการสารนี้ในท้องตลาดเพิ่มมากขึ้นถึงสี่เท่าตัว นอกจากนี้ ยังพบว่ามีปริมาณยาเสพติดประเภทอื่น ๆ ที่เป็นสารสังเคราะห์เพิ่มขึ้นในภูมิภาคอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ปัญหายาเสพติดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ สิทธิมนุษยชน ความมั่นคงปลอดภัยและเศรษฐกิจโดยรวม ดังนั้น การจัดการให้มีระบรว่มกันภูมิภาคที่สามารถควบคุมและป้องกันไม่ให้เกิดการลักลอบค้ายาเสพติดได้ จะส่งผลให้ปัญหาด้านอื่น ๆ ลดลงไปด้วย อาทิ ปัญหาด้านสุขภาพ โดยเฉพาะเรื่องการติดเชื้อไวรัส HIV จากการใช้ยาเสพติด

๒) นายไวริท เมียส (H.E. Mr. Vyrih Meas) เลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติของเวียดนามในฐานะเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านยาเสพติด (ASEAN Senior Officials on Drug Matters: ASOD) มีเนื้อหาการบรรยายโดยสรุป คือ ในปีที่ผ่านมา ประเทศสมาชิกอาเซียนมีการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างกันในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ในการประชุมภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียนด้านยาเสพติด ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี อาเซียนได้วางนโยบายและติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินงานด้านยาเสพติดของประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้ง เสริมสร้างความร่วมมือและกำหนดมาตรการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาเสพติด ทั้งนี้ อาเซียนได้บรรลุความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำไว้ในแผนปฏิบัติการความร่วมมืออาเซียนด้านยาเสพติด ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการ ๑๐ ปีด้วย

๓) นายลี วาน ทาน (Mr. Le Van Thanh) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมของเวียดนามในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านยาเสพติดจากนานาชาติเกี่ยวกับมาตรการป้องกันยาเสพติดในช่วงที่มีการระบาดของโรค COVID-19 กล่าวถึงการพัฒนาทางเลือก การสร้างอาชีพอื่นในช่วงที่มีการระบาดของโรค COVID-19 ว่าสามารถลดปริมาณความต้องการยาเสพติดได้ เนื่องจากในช่วงที่มีการระบาดของโรค ทำให้การติดต่อสื่อสารหรือการลักลอบค้ายาเสพติดเป็นไปอย่างยากลำบากอยู่แล้ว จึงควรวางแผนนโยบายที่เน้นไปที่เรื่องการป้องกันและการควบคุม โดยอาศัยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างประเทศสมาชิกในภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนเป็นประชาคมที่ปลอดยาเสพติดอย่างแท้จริง

บรรยากาศในห้องประชุมทางไกลแบบออนไลน์

คณะผู้แทนรัฐสภาไทยรับฟังการบรรยายของผู้เชี่ยวชาญด้านยาเสพติดในภูมิภาค

ช่วงต่อมาเป็นการนำเสนอสรุปสถานการณ์ด้านยาเสพติดภายในประเทศของประเทศสมาชิก โดยประเทศเจ้าภาพเปิดโอกาสให้นำเสนอเรียงตามลำดับชื่อประเทศภาษาอังกฤษ ดังนี้

บรูไนดารุสซาลาม รายงานต่อที่ประชุมว่า แนวโน้มการลักลอบค้ายาเสพติดตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยยาเสพติดที่พบมักเป็นประเภทสารสังเคราะห์ คือ เมทิลแอมเฟตามีน นอกจากนี้ ก็พบการค้ากัญชาในกลุ่มคนเชื้อสายมาเลย์ ช่วงอายุของผู้เสพยาคือระหว่าง ๓๐-๓๕ ปีและมีประวัติการตกงาน บรูไนดารุสซาลามได้ดำเนินการออกมาตรการ เพื่อลดและควบคุมปริมาณการลักลอบค้ายาเสพติด ตลอดจน จัดโครงการเผยแพร่ความรู้ให้กับเยาวชน และฟื้นฟูเยียวยาเยาวชนผู้ติดยาเสพติดให้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้

ราชอาณาจักรกัมพูชา รายงานต่อที่ประชุมว่า แนวโน้มการลักลอบค้ายาเสพติดเพิ่มขึ้น ราชอาณาจักรกัมพูชาเน้นการให้การศึกษา การจัดประชุม อบรมและนำเสนอโทษของยาเสพติดให้ประชาชนทราบมากขึ้น นอกจากนี้ ยังได้รับความร่วมมือจากกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ในการเผยแพร่ข้อมูลและโทษภัยของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชน อย่างไรก็ตาม ราชอาณาจักรกัมพูชายังต้องเผชิญกับความท้าทายอีกหลายเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความท้าทายในการรณรงค์ลดละยาเสพติดในคนเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มคนขับรถบรรทุกและกลุ่มเยาวชน ปัจจุบันกัมพูชามีการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด เพื่อบำบัดคนเหล่านั้นให้กลับคืนสู่สังคมได้ แม้ว่า การลักลอบค้ายาเสพติดจะยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ราชอาณาจักรกัมพูชาเชื่อว่า ความร่วมมือในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านจะสามารถจัดการกับปัญหาดังกล่าวได้

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย รายงานต่อที่ประชุมว่า ในปี ๒๕๖๒ สาธารณรัฐอินโดนีเซียได้รับรายงานเกี่ยวกับการแพร่กระจายของยาเสพติดร้ายแรง ๔ ประเภท ได้แก่ กัญชา เมทแอมเฟตามีน ยาไอซ์และและ

ยาโปรทอมบินชนิดเข้มข้น ซึ่งโดยปกติเป็นยาที่ใช้รักษาผู้ป่วยเป็นโรคเลือด วิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยหลักแล้ว มุ่งเน้นไปที่การสร้างความตระหนักรู้ในหมู่ประชาชน พยายามรณรงค์ให้ชุมชนปลอดยาเสพติด โดยอาศัยอาสาสมัครภายในหมู่บ้านและชุมชนเป็นผู้ติดตามว่ามีใครในชุมชนติดยาเสพติดหรือไม่ ภายหลังจากการระบาดของโรค COVID-19 นับว่าเป็นผลดีต่อการควบคุมการลักลอบค้ายาเสพติด เพราะพรมแดนถูกปิด อย่างไรก็ตาม ยังได้รับรายงานว่ามีกรณีการลักลอบค้ายาเสพติดอยู่ ดังนั้น บทบาทของสมาชิกรัฐสภาในการร่างกฎหมายควบคุมการลักลอบค้ายาเสพติดอย่างเข้มงวดและรัดกุม จะมีผลในการจัดการลักลอบค้ายาเสพติดให้ลดน้อยลงได้

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รายงานต่อที่ประชุมโดยเน้นว่า ในประเด็นเรื่องยาเสพติด สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเน้นเรื่องการออกกฎหมายและกฎระเบียบในการควบคุมยาเสพติด ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๒ มีการจับกุมผู้ค้ายาเสพติดและยึดของกลางได้เป็นจำนวนมาก ยาเสพติดที่พบในประเทศลำดับต้น ๆ ก็คือ เมทแอมเฟตามีน เฮโรอีน ฟีน กัญชาและยาไอซ์ ผลกระทบที่เกิดจากการระบาดของ COVID-19 ทำให้มีความจำเป็นต้องปิดพรมแดนและสถานบันเทิงต่าง ๆ รวมถึงการบังคับใช้มาตรการรักษาระยะห่างระหว่างบุคคล ทำให้ผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติดลดจำนวนลง

มาเลเซีย รายงานต่อที่ประชุมว่ามาเลเซียมีการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยแบ่งเป็นเรื่องของการป้องกันและปราบปราม การรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด การออกกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ทันการณ์ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศ

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา รายงานต่อที่ประชุมว่า ในปี ๒๕๖๑ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้วางนโยบายควบคุมยาเสพติดใหม่ โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติที่บังคับใช้ระหว่างปี ๒๕๖๓-๒๕๖๖ ตั้งแต่เริ่มบังคับใช้แนวนโยบายดังกล่าว จำนวนการลักลอบปลูกพืชที่เป็นยาเสพติดผิดกฎหมายลดลง ในปี ๒๕๖๒ มีผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดในศูนย์ฟื้นฟูกว่าหมื่นคน นอกจากการดำเนินการของศูนย์ดังกล่าวแล้ว ยังมีการให้ความรู้แก่ชุมชนโดยการรณรงค์ให้เข้าใจถึงโทษภัยของยาเสพติดด้วย ทั้งนี้ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้รับการสนับสนุนเงินจากเยอรมนีและฟินแลนด์ในการต่อต้านการค้ายาเสพติด โดย UNODC เป็นหน่วยงานสำคัญที่เข้ามาช่วยสร้างอาชีพที่เป็นรายได้ให้กับประชาชน ได้แก่ การปลูกกาแฟเพื่อส่งออก

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ แจ้งต่อที่ประชุมว่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ประสบความสำเร็จในการควบคุมการลักลอบค้ายาเสพติด เนื่องจากประเทศมีกฎหมายที่เข้มงวดและครอบคลุมเพียงพอ ประกอบกับความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศค่อนข้างเข้มแข็ง ในส่วนของการฟื้นฟูบำบัดเป็นความรับผิดชอบของรัฐบาล ท้องถิ่น สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ประกาศสงครามกับยาเสพติด “war on drugs” โดยมีความร่วมมือกับตำรวจนานาชาติ

ราชอาณาจักรไทย รายงานต่อที่ประชุมว่า ในปี ๒๕๖๒ ประเทศไทยพบการลักลอบค้ายาเสพติดเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมทแอมเฟตามีนและยาไอซ์ ซึ่งพบมากบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ทั้งนี้ ประเทศไทยตั้งเป้าหมายว่าจะเป็นพื้นที่ปลอดยาเสพติด เพื่อตอบสนองเป้าประสงค์ของอาเซียนที่จะเป็นประชาคมปลอดยาเสพติด ในส่วนของการบำบัดและฟื้นฟู ประเทศไทยมีศูนย์ฟื้นฟูที่ได้มาตรฐานและใช้ระบบอาสาสมัครชุมชนในการสอดส่องและติดตามผู้ที่ได้รับการบำบัดแล้ว ไม่ให้ย้อนกลับไปในวงจรเดิม สำหรับกฎหมายด้านยาเสพติดของประเทศไทยที่มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและมีผลบังคับใช้แล้ว คือ พระราชบัญญัติยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๒ บังคับใช้

เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ กำหนดให้กัญชาและกระท่อม ซึ่งเดิมเป็นพืชที่จัดเป็นยาเสพติดอย่างเดียว ปัจจุบันเป็นพืชที่ได้รับอนุญาตให้นำไปใช้ในการวิจัยและทางการแพทย์ได้

ในช่วงที่มีการระบาดของโรค COVID-19 ประเทศไทยเห็นว่า มีผลกระทบโดยตรงต่ออุปสงค์และอุปทานของปริมาณยาเสพติดภายในประเทศ เนื่องจากการลักลอบค้ายาเสพติดกระทำได้ยากขึ้น พรมแดนแต่ละประเทศมีมาตรการที่เข้มงวดในการจำกัดการเข้าออก อย่างไรก็ตาม ก็พบว่านักค้ายาคิดค้นวิธีใหม่ ๆ ในการค้า อาทิ ใช้ช่องทางการส่งทางไปรษณีย์ในรูปแบบพัสดุ ในส่วนของการบำบัดฟื้นฟูภายในประเทศ มีศูนย์ที่ให้บริการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแล้ว แต่มีการพัฒนาเพื่อให้ตอบรับกับสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 คือ มีการเพิ่มเติมการให้คำปรึกษาแบบออนไลน์

คณะผู้แทนรัฐสภาไทยในการประชุมคณะมนตรีที่ปรึกษาของสมาชิกรัฐสภาอาเซียนว่าด้วยยาเสพติดอันตราย ครั้งที่ ๓

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รายงานต่อที่ประชุมว่า มีพัฒนาการเรื่องการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด คือ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและควบคุมยาเสพติด “The Law on Drug Prevention and Control” และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและควบคุมเชื้อไวรัส HIV และโรคเอดส์ “The Law on HIV/AIDs Prevention and Control” ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบปริมาณยาเสพติดที่จับกุมได้พบว่ามีจำนวนที่ลดลง ในส่วนของการบำบัดฟื้นฟูก็มีจำนวนผู้เข้าบำบัดฟื้นฟูลดลง คิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ ๒๗ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ในช่วงการระบาดของ COVID-19 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามดำเนินนโยบายด้านยาเสพติดโดยจะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง นอกจากการป้องกันแล้วยังดำเนินนโยบายบำบัดฟื้นฟูควบคู่ไปด้วย

หลังจากเสร็จสิ้นการรายงานสถานการณ์ยาเสพติดภายในประเทศแล้ว ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาร่างข้อมติว่าด้วย “การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียนที่ปลอดยาเสพติด” (Turning Words into Action towards a Drug-Free ASEAN Community) เนื้อหาโดยสรุป มีดังนี้

- ระลึกถึงข้อผูกพันต่อประชาคมอาเซียน ดังที่ได้กล่าวไว้ในแผนงานด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ปี ๒๕๖๘ แลกเปลี่ยนอาเซียนในการประชุมคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดระดับสูง ครั้งที่ ๖๒ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรียและแลกเปลี่ยนอาเซียนในการประชุม ครั้งที่ ๕ ของคณะกรรมการยาเสพติด ครั้งที่ ๖๑ ระหว่างวันที่ ๗-๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย

- ตอกย้ำมุมมองและจุดยืนของอาเซียน ที่มีความสอดคล้องกัน ในเวทีระหว่างประเทศเรื่องปัญหา ยาเสพติดในระดับโลก: การทำให้ปริมาณยาเสพติดเป็นศูนย์ ตอกย้ำบทบาทสำคัญของคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดและการประชุมควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ โดยให้คำมั่นว่าจะประสานงาน

เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับภูมิภาคและระดับโลกให้ครบวงจร มีความสมดุล ครอบคลุมและสอดคล้องในแผนงาน เพื่อสร้างประชาคมอาเซียนที่ปลอดยาเสพติด

- ตระหนักว่าการป้องกันและควบคุมยาเสพติดมีความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้เกิดความยากลำบากในการพยายามควบคุมยาเสพติดในระดับสากล ๑) การใช้ยาที่เป็นสารสังเคราะห์ (ATS) สารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทใหม่ (NPS) และสารตั้งต้นของยา ๒) จำนวนโรงงานผลิตยาสังเคราะห์เพิ่มขึ้น ๓) บางประเทศมีการผลิตและใช้ยาเสพติดอย่างถูกกฎหมาย ๔) ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กลายเป็นตลาดและเป็นหนึ่งในสถานที่ผลิตยาสังเคราะห์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ปริมาณการผลิตยาเสพติดที่เป็นสารสังเคราะห์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญมีการจำแนกประเภทที่หลากหลายและการกำหนดราคาที่ถูกกว่าในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ

- ตระหนักว่าความท้าทายใหม่ที่เกิดขึ้น คือ การระบาดของ COVID-19 ทำให้การระบาดของยาเสพติดและอาชญากรรมมีความซับซ้อนมากขึ้น ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อการป้องกันและควบคุมยาเสพติดในประเทศและภูมิภาค

โดยที่ประชุมฯ ได้ตกลงร่วมกันว่า จะดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของการใช้ยาเสพติดในประชาคมอาเซียนในช่วงปี ๒๕๕๙-๒๕๖๘ ที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีอาเซียน ครั้งที่ ๕ ในการประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านยาเสพติด (AMMD) เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ ที่สิงคโปร์ โดยส่งเสริมการตระหนักรู้ในเรื่องความรุนแรงของยาเสพติดและผลกระทบของการระบาดใหญ่ของ COVID-19 ต่อการค้ายาเสพติด เพื่อให้มีการปรับตัวที่เหมาะสมต่อการป้องกันยาเสพติดและปรับแผนให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ดังนี้

- ๑) ป้องกันและควบคุมความต้องการยาเสพติดอันตรายอย่างใกล้ชิด
- ๒) ปรับนโยบายให้เหมาะสม สนับสนุนประชาชนให้มีเสถียรภาพ หลังจากการระบาดใหญ่ สิ้นสุดลงเพื่อให้มั่นใจว่า “ไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง” ทำให้เกิดความสงบของสังคม
- ๓) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการและควบคุมยาเสพติดให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในทางปฏิบัติและความผันผวนที่อาจเกิดขึ้น
- ๔) ในบริบทของการป้องกันและควบคุมโรคก็ยังคงจำเป็นต้องจัดสรรทรัพยากรสำหรับการป้องกันยาเสพติดด้วย

นอกจากนี้ ยังส่งเสริมความร่วมมือระดับทวิภาคี ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ ผ่านการแบ่งปันข้อมูล ความร่วมมือข้ามพรมแดน การบำรุงรักษาและการขยายโครงการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคและพัฒนาขีดความสามารถในการรับมือกับปัญหาเสพติดในระดับภูมิภาคและระดับโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะช่วงหลังการแพร่ระบาดของ COVID-19 รวมถึง เสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างการประชุมคณะมนตรีที่ปรึกษาของสมัชชารัฐสภาอาเซียนว่าด้วยยาเสพติดอันตราย ครั้งที่ ๓ (AIPACODD) และกลไกความร่วมมือระดับภูมิภาคที่มีอยู่เกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติด เช่น การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านยาเสพติด (AMMD) และเจ้าหน้าที่อาวุโสของอาเซียนด้านยาเสพติด (ASOD) จากนั้น จึงได้พิจารณาและรับรองรายงานการประชุม

ในพิธีปิดการประชุม นางนิค ฮาฟิมิ อับดุล ฮาดี (Hon. Miss Nik Hafimi Abdul Haadi) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากบรูไนดารุสซาลาม ในฐานะประเทศเจ้าภาพจัดการประชุม AIPACODD ครั้งที่ ๔ ได้กล่าวขอบคุณรัฐสภาประเทศเวียดนามที่จัดการประชุมครั้งนี้ขึ้น และยินดีต้อนรับรัฐสภาประเทศสมาชิก AIPA ในการประชุมครั้งต่อไปที่จะจัดที่บรูไนดารุสซาลาม

นางเหียงน ทุย อัน (Hon. Madam Nguyen Thuy Anh) ประธานการประชุมกล่าวปิดการประชุม โดยได้ขอบคุณผู้แทนจากประเทศสมาชิก AIPA ที่ให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับประเด็นเรื่องยาเสพติดในภูมิภาคร่วมกัน นอกจากนี้ ยังเน้นย้ำถึงผลการประชุมฯ ครั้งที่ ๓ ที่จะนำไปเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ สมัชชารัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๔๑ ในช่วงปลายปีต่อไป
